

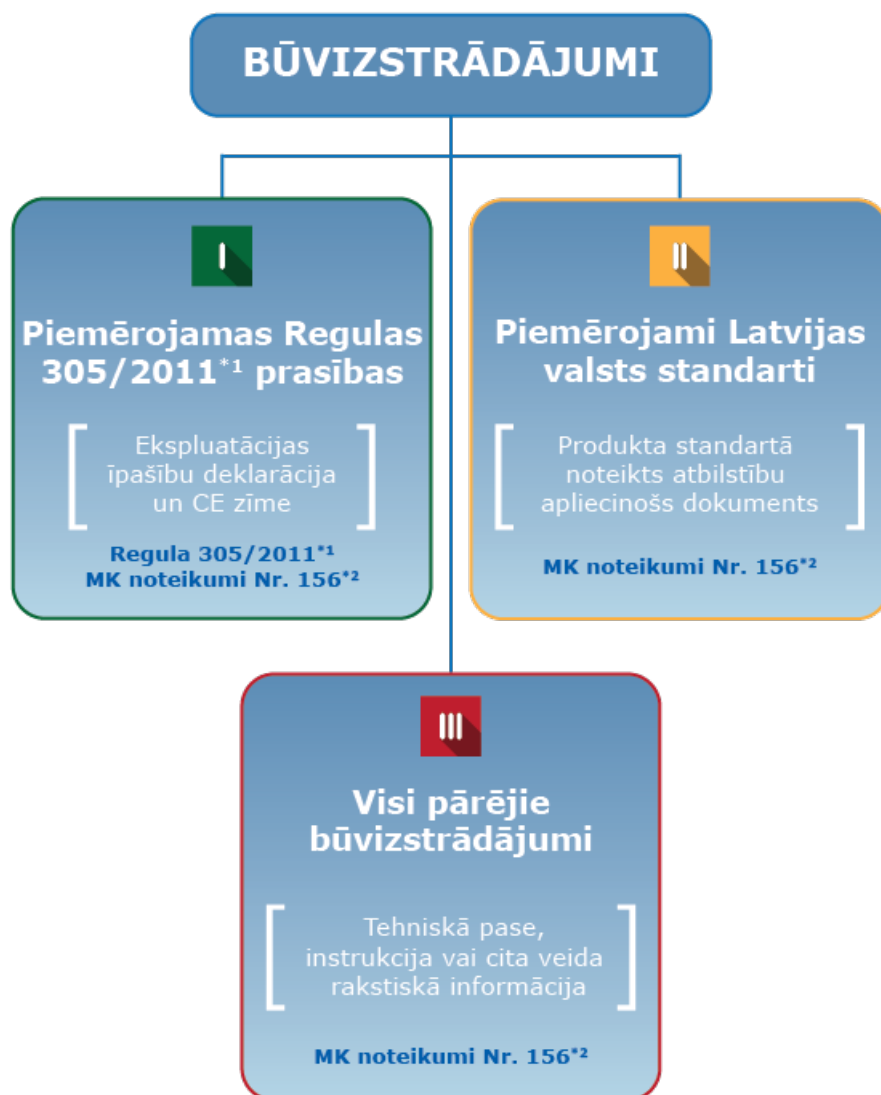

INFORMĀCIJA PROFESIONĀLIM

Publicēts: 24.11.2020.

Saskaņā ar [Būvniecības likuma 10.panta pirmo daļu](#) būvizstrādājumus atļauts piedāvāt Latvijas tirgū, kā arī stacionāri iebūvēt būvēs, ja tie ir derīgi paredzētajam izmantojumam, nodrošina būvei izvirzīto būtisko prasību izpildi un atbilst būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām.

Kopumā Latvijas tirgū piedāvātos būvizstrādājumus attiecībā uz tiem piemērojamiem normatīvajiem aktiem un nepieciešamajiem atbilstību apliecinošajiem dokumentiem var iedalīt 3 grupās:

99 *¹ - Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 9.marta Regula Nr. 305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 89/106/EEK (turpmāk – Regula 305/2011)

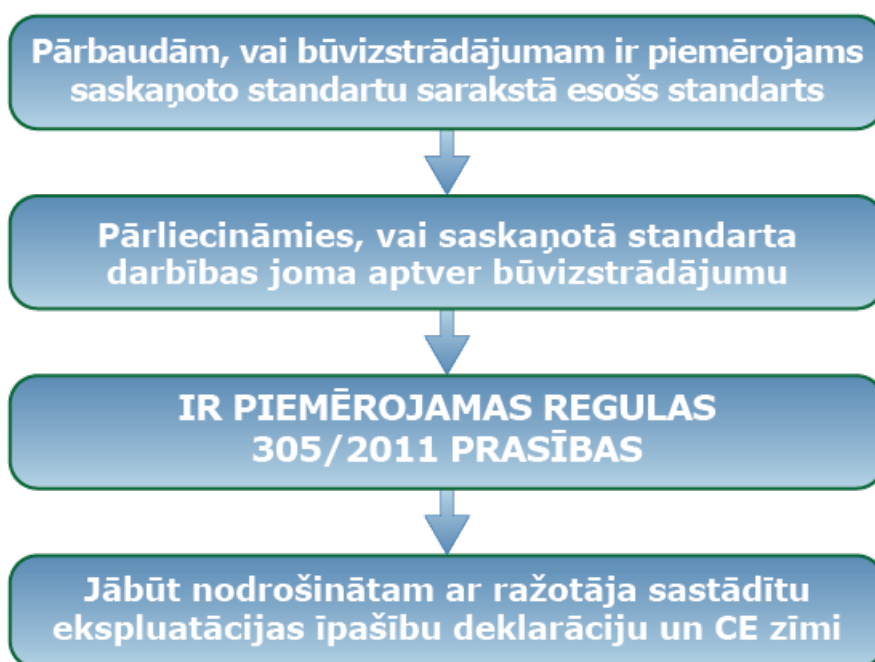
*² - Ministru kabineta 2014.gada 25.marta noteikumi Nr.156 „Būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtība”

1.GRUPA. BŪVIZSTRĀDĀJUMI, KAM PIEMĒROJAMAS REGULAS 305/2011 PRASĪBAS

Uz daļu no būvizstrādājumiem ir attiecināma Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 9.marta [Regula Nr. 305/2011](#), ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 89/106/EEK (turpmāk - Regula 305/2011). PTAC paskaidro, ka, ņemot vērā [Regulas 305/2011](#) 4.panta pirmo punktu, [Regula 305/2011](#) ir attiecināma uz būvizstrādājumiem, kuriem ir piemērojamas saskaņotās tehniskās specifikācijas, tas ir, saskaņotie standarti vai Eiropas novērtējuma dokumenti.

Saraksts ar saskaņotiem standartiem ir pieejams [Eiropas Komisijas interneta vietnē](#).

SOĻI, KĀ NOTEIKT, VAI UZ BŪVIZSTRĀDĀJUMU IR ATTIECINĀMAS REGULAS PRASĪBAS

☞ *Skaidrojums: šajā shēmā ir atainotas darbības pa soļiem, lai secinātu, vai konkrētam būvizstrādājumam ir attiecināmas Regulas 305/2011 prasības un vai tam ir jābūt nodrošinātam ar ekspluatācijas īpašību deklarāciju un CE zīmi. Pirmkārt, ir nepieciešams noskaidrot, vai uz būvizstrādājumu ir attiecināms zem [Regulas 305/2011](#) publicētais saskaņotais standarts. Ja atbilde ir „Jā”, tad ir jāpārbauda, vai konkrētā standarta darbības joma aptver šo būvizstrādājumu un tā pielietojumu.*

Lai to izdarītu, interneta vietnes <https://www.lvs.lv/> sākumlapā jāievada standarta numurs tukšajā laukā blakus „Meklēt standartu katalogā” un jānospiež „Meklēt”. Sistēma atlasīs interesējošo standartu. Nospiežot izvēlni „Skatīt”, būs pieejama informācija par standarta darbības jomu (Scope). Ja standarta darbības joma aptver konkrētu būvizstrādājumu un tā pielietojuma jomu, tad uz šo būvizstrādājumu ir attiecināmas [Regulas 305/2011](#) prasības un tam ir jābūt nodrošinātam ar ekspluatācijas īpašību deklarāciju.

Saskaņotajās tehniskajās specifikācijās ir noteikti:

uz konkrētu būvizstrādājumu attiecināmie būtiskie raksturlielumi, kas saistīti ar pamatprasībām būvēm;
metodes un/vai procedūras, kas ir izmantojamas, lai novērtētu būvizstrādājuma ekspluatācijas īpašības un to noturību.

Būvizstrādājumu būtisko raksturlielumu ekspluatācijas īpašības ir cieši saistītas ar to paredzēto izmantojumu, kā arī attiecīgās valsts, kur paredz konkrēto būvizstrādājumu piedāvāt tirgū, izvirzītajiem izmantošanas noteikumiem. Līdz ar to Latvijas tirgū piedāvātajiem būvizstrādājumiem, uz kuriem ir attiecināmas saskaņotās tehniskās specifikācijas, ir obligāti nosakāmas būtisko raksturlielumu ekspluatācijas īpašības, kuru nepieciešamību nosaka būvnormatīvi.

Būvizstrādājumiem, uz kuriem attiecināmas saskaņotās tehniskās specifikācijas, ir jābūt:

marķētiem ar CE zīmi
nodrošinātiem ar CE zīmi pavadošo informāciju:
ražotāja nosaukums un adrese vai preču zīme
būvizstrādājuma identifikācija
ekspluatācijas īpašību deklarācijas numurs
deklarētās ekspluatācijas īpašības līmeņu un klašu veidā
atsauce uz piemērojamo tehnisko specifikāciju

Nepieciešamības gadījumā - paredzētais izmantojums un paziņotās institūcijas numurs.

nodrošinātiem ar ražotāja sastādītu ekspluatācijas īpašību deklarāciju.

Ekspluatācijas īpašību deklarācijā iekļaujamā informācija ir noteikta [Regulas 305/2011](#) III pielikumā un Komisijas deleģētajā [Regulā Nr.574/2014](#), kas groza Regulas 305/2011 III pielikumu attiecībā uz būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību deklarācijas izstrādē izmantojamo paraugu.

EKSPLUATĀCIJAS ĪPAŠĪBU DEKLARĀCIJA

Nr.000001

1. Unikāls izstrādājuma tipa identifikācijas kods: **Gāzbetona bloki ABC 200**
2. Būvizstrādājuma paredzētais izmantojums vai izmantojumi saskaņā ar piemērojamo saskaņoto tehnisko specifikāciju, kā paredzējis ražotājs: **Paredzēts slodzi nesošo vai slodzi nenesošo ārējo un iekšējo sienu montāžai**
3. Ražotāja nosaukums un kontaktadrese, kā noteikts 11.panta 5.punktā:

**SIA „BŪVĒ DROŠĪ”,
Būvmateriālu iela 10,
Rīga, LV-1010**

4. Pilnvarotā pārstāvja vārds un kontaktadrese: **Nav piemērojams**
5. Eksploatācijas īpašību noturības novērtējuma un pārbaudes sistēma kā noteikts V pielikumā: **2+**
6. Saskaņotais standarts: **LVS EN 771-4:2011**
Paziņotās iestādes nosaukums un identifikācijas numurs: **NORDCERT AB, NB 1505**
veica **Ražošanas procesa kontroli atbilstīgi Sistēmai 2+**
un izdeva **Ražošanas procesa kontroles atbilstības sertifikātu Nr. 1505-ABC-1234**

7. Deklarētās eksploatācijas īpašības

Būtiskie raksturlielumi	Eksploatācijas īpašības	Saskaņotā tehniskā specifikācija
Faktiskie izmēri	Garums, mm	490
	Platums, mm	200
	Augstums, mm	190
Vidējā spiedes stiprība (N/mm ²)	3	EN 772-1
Saistīšanās bīdes stiprība (N/mm ²)	0,2	EN 998-2
Vidējais sausais blīvums (kg/m ³)	380	EN 772-13
Ugunsreakcija (Eiroklase)	A1	LVS EN 771-4:2011, 5.11 punkts
Ūdens absorbcija (g/m ² s ^{0,5})	NPD	EN 772-11
Siltumvadītspēja (W/mK)	0,20 ($\lambda_{1000K, S2}$)	EN 1745

8. Iepriekš norādītā izstrādājuma eksploatācijas īpašības atbilst deklarēto eksploatācijas īpašību kopumam. Šī eksploatācijas īpašību deklarācija izdota saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 305/2011, un par to ir atbildīgs vienīgi iepriekš norādītais ražotājs.

Parakstīts ražotāja vārdā:

Paraksts

A. Būvnieks

SIA „BŪVĒ DROŠĪ” direktors

01.03.2015., Rīga

Saņemot reglamentētās sfēras būvizstrādājumus, ir būtiski pārliecināties par to, ka:

eksploatācijas īpašību deklarāciju ir sastādījis un parakstījis ražotājs, kas ir norādīts uz būvizstrādājuma vai tā iepakojuma;

eksploatācijas īpašību deklarācijas numurs ir tas pats, kas ir norādīts uz būvizstrādājuma;

eksploatācijas īpašību deklarācija ir attiecināma uz konkrētu būvizstrādājumu pēc tā unikālā identifikācijas elementa;

būvizstrādājums atbilst paredzētajam mērķim, ražotājs ir deklarējis būvizstrādājuma eksploatācijas īpašības, un tās atbilst projektā noteiktajam.

Ražotājiem nav obligāti jānodrošina tirgū laistie būvizrādājumi ar ekspluatācijas īpašību deklarācijas kopijām papīra formātā. To ražotāji var darīt arī elektroniski, izpildot nosacījumus, kas ir noteikti Komisijas Deleģētā 2013.gada 30.oktobra [Regulā Nr.157/2014](#). Taču tas neizslēdz iespēju pēc būvizrādājuma saņēmēja pieprasījuma iesniegt deklarāciju papīra formātā.

[Regulā 305/2011](#) ir skaidri noteikti būvizrādājuma ražotāja (Regulas 305/2011 11.pants), ražotāja pilnvarotā pārstāvja (Regulas 305/2011 12.pants), importētāja (Regulas 305/2011 13.pants) un izplatītāja (Regulas 305/2011 14.pants) pienākumi.

2.GRUPA. BŪVIZSTRĀDĀJUMI, KAM PIEMĒROJAMI LATVIJAS VALSTS STANDARTI

Būvizrādājumiem, uz kuriem ir attiecināmi Latvijas valsts standarti (LVS 203-2:2005*3, LVS 156-1:2017*4), jābūt nodrošinātiem ar ražotāja sastādītu standartā noteikto atbilstību apliecinošo dokumentu, kurā saskaņā ar MK noteikumu Nr.156 IV1 daļas 30.2 4.1. apakšpunktu ir jābūt norādītai vismaz šādai informācijai:

ražotāja nosaukums, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme un kontaktadrese;

būvizrādājuma identifikācijas elements;

Latvijas valsts standarts, kuram būvizrādājums atbilst;

garantētās tehniskās un fizikālās īpašības;

paredzētais izmantojums;

atbilstības novērtēšanas institūcijas nosaukums, ja tāda ir iesaistīta;

vārds, uzvārds un amats personai, kas ražotāja vārdā paraksta atbilstību apliecinošo dokumentu;

izdošanas vieta un datums.

99 *3 - LVS 203-2:2005 "Stikla materiāli būvniecībai - Stikla šķiedras sieti apmetuma javas stiegrošanai - Tehniskie noteikumi"
*4 - LVS 156-1:2017 "Betons. Latvijas nacionālais pielikums Eiropas standartam EN 206:2013 "Betons. Tehniskie noteikumi, darbu izpildījums, ražošana un atbilstība"

STIEGROJUMA TĒRAUDS

Stiegrojuma tēraudam prasības noteiktas MK noteikumu Nr.156 IV.3 daļā "Atbilstības prasības stiegrojuma tēraudam" un 3. pielikumā. Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.156., stiegrojuma tēraudam jābūt nodrošinātam ar tipa, partijas vai sērijas numuru vai kādu citu identifikācijas elementu un tam pievienotiem diviem dokumentiem:

inspicēšanas sertifikātam Nr. 3.1. atbilstoši standartam LVS EN 10204:2006 L "Metālu izstrādājumi. Inspicēšanas dokumentu tipi";

atbilstības novērtēšanas sertifikātam, kuru atbilstoši nacionālajam standartam ir izsniegusi sertificēšanas institūcija un kurš apliecina, ka ražotājs ir saņēmis tiesības ražot stiegrojuma tēraudu atbilstoši nacionālajam standartam.

3. GRUPA. CITI BŪVIZSTRĀDĀJUMI

Būvizrādājumiem, uz kuriem nav attiecināmas saskaņotās tehniskās specifikācijas vai Latvijas valsts standarti, saskaņā ar [MK noteikumu Nr.156 IV² daļas 30.8 2. apakšpunktu](#) jābūt nodrošinātiem ar produkta tehnisko pasi, instrukciju vai cita veida dokumentu, kurā būtu norādīta vismaz šāda informācija:

ražotāja nosaukums, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme un kontaktadrese;

būvizstrādājuma identifikācijas elements;

tehniskie noteikumi, kuriem būvizstrādājums atbilst, ja tādi ir;

garantētās tehniskās un fizikālās īpašības;

paredzētais izmantojums.

Papildus būvē bieži tiek iestrādātas iekārtas/izstrādājumi, kas saskaņā ar Būvniecības likumā ietverto definīciju ir uzskatāmi par būvizstrādājumiem, bet uz kuriem attiecināmas speciālo normatīvo aktu prasības (skat. 1. tabulu), kas nosaka šo iekārtu/izstrādājumu projektēšanas, ražošanas un drošuma prasības, atbilstības novērtēšanas procedūras, iesaistīto ekonomisko operatoru pienākumus un nepieciešamos atbilstību apliecinājošos dokumentus.

Ja šajos normatīvos aktos noteiktās prasības ir izpildītas, un iekārtām/izstrādājumiem ir izsniegts atbilstību apliecinājošais dokuments (piemēram atbilstības deklarācija) vai tas ir marķēts (piemēram, ar CE zīmi), ir uzskatāms, ka ir izpildītas arī Noteikumu Nr. 156 30.⁸ 2. apakšpunkta prasības. Līdz ar to, šie izstrādājumi nav jānodrošina ar papildus tehnisko pasi, instrukciju vai cita veida dokumentu saskaņā ar Noteikumu Nr. 156 prasībām.

Papildus, šajā grupā ietvertajiem būvizstrādājumiem, nav jāizsniedz citos speciālajos normatīvos aktos noteiktie dokumenti (piemēram, ekspluatācijas īpašību deklarācija mērīšanas līdzekļiem).

1.tabula

Iekārtu/Izstrādājumu joma	Piemēri	Piemērojamie normatīvie akti
Elektroiekārtas		
Kabeļi, elektrības slēdži, sadalnes, vadības iekārtas, elektriskie sūkņi		
Noteikumi Nr.208 ; Nr.209 ; Nr.84 ; Nr.941 ; Nr.480 ; Regula Nr. 2017/1369		
Mašīniekārtas		
Eskalatori, slīdošās grīdas, sūkņi		
Noteikumi Nr. 195 (25.03.2008)		
Lifti		
Lifti		
Noteikumi Nr. 206		

Iekārtu/Izstrādājumu joma	Piemēri	Piemērojamie normatīvie akti
Spiedieniekārtas un to kompleksi		
Apkures katli, apkures un citu zem spiediena strādājošo sistēmu sastāvdaļas (cauruļvadi, siltummaiņi, drošības vārsti utt.)		
Noteikumi Nr. 348		
Vienkāršās spiedtvertnes		
Nekarsējamās spiedtvertnes gaisa vai slāpekļa uzglabāšanai		
Noteikumi Nr.207		
Rezervuāri		
Rezervuāri		
Noteikumi Nr.339		
Trošu ceļu iekārtas		
Trošu ceļu iekārtas		
Noteikumi nr.578		
Regula 2016/424		
Iekārtas ar gāzveida kurināmo		
Apkures katli		
Noteikumi Nr. 163		
Regula Nr. 2016/426		
Radioiekārtas		
Domofoni/durvju zvani, attālinātās vadības iekārtas		
Noteikumi Nr.360		
Mērīšanas līdzekļi		
Ūdens skaitītāji, siltumenerģijas skaitītāji, gāzes skaitītāji		
Likums par mērījumu vienotību un saskaņā ar likumu izdotie MK Noteikumi.		

NODERĪGA INFORMĀCIJA UN SAITES

[Biežāk uzdotie jautājumi](#)

 [Pašpārbaudes lapa būvizstrādājumiem](#)

Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 9.marta [Regula Nr. 305/2011](#), ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 90/106/EEK

Komisijas Deleģētā 2014.gada 21.februāra [Regula Nr.574/2014](#), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.305/2011 III pielikumu attiecībā uz būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību deklarācijas izstrādē izmantojamo paraugu

Komisijas Deleģētā 2014.gada 18.februāra [Regula Nr.568/2014](#), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.305/2011 V pielikumu attiecībā uz būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību novērtējumu un pārbaudi

Komisijas Deleģētā 2013.gada 30.oktobra [Regula Nr.157/2014](#), par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem būvizstrādājumu ekspluatācijas īpašību deklarāciju var darīt pieejamu tīmekļa vietnē

Komisijas Deleģētā 2015.gada 1.jūlija [Regula Nr.2016/364](#), par būvizstrādājumu ugunsdrošības klasifikāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 305/2011

 [PTAC prezentācija „Prasības reglamentētās sfēras būvizstrādājumiem”](#)

 [PTAC prezentācija "Būvizstrādājumu tirgus uzraudzība"](#)

(Kampanjas "Esi gudrs! Būvē droši!" semināru ietvaros)

Latvijas Nacionālās standartizācijas institūcijas „Latvijas standarts” interneta vietne -<https://www.lvs.lv/>

 [Būvizstrādājumu marķēšana ar CE zīmi Eiropas Komisijas sagatavotais ceļvedis \(brošūra\)](#)

[Informācija par būvizstrādājumiem Eiropas Komisijas interneta vietnē](#)

[Biežāk uzdotie jautājumi \(FAQ\) par būvizstrādājumiem Eiropas Komisijas interneta vietnē](#)

 [Buklets "Soli pa solim līdz mājas atjaunošanai"](#)

 [30.03.2017. Normatīvo aktu prasības būvizstrādājumiem](#)

 [5 soļi līdz atbilstoša būvizstrādājuma iebūvēšanai](#)
<https://www.ptac.gov.lv/lv/informacija-profesionalim>